

Kodanikuühendus EESTI METSA ABIKS (EMA)

www.eestimetsaabiks.ee

19.03.2021

Hr Tõnis Mölder
Eesti Vabariigi valitsus
keskkonnaminister
tonis.molder@envir.ee

Pöördumine seoses riigimetsade uuendusraiate mahu täitmisega inimeste kodumetsade arvelt

17. märtsil tuli RMK avalikkuse ette teatega, et riigimetsa majandajad uuendavad kaasamise korda asustusüksuse lähedaste metsade majandamises.

Ühest küljest sätestab RMK uues juhises "[Kaasamine metsatööde planeerimisse](#)": *Pärast ala piiride ja sellel paiknevate metsade kirjelduse avaldamist RMK kodulehel on võimalik kohalikul kogukonnal, elanikel ja omavalitsusel esitada ettepanekuid, millele metsatööde planeerimisel tähelepanu pöörata. Kava projekti valmides saab esitada ettepanekuid planeeritavate metsatööde kava kohta. (lk 3)*

Teiselt poolt piirab RMK tugevalt kohalike elanike antavat sisendit, sätestades täpsed tingimused, mille osas ettepanekuid oodatakse:

Ettepanekuid oodatakse järgmiste teemade kohta:

- 1) kõrgendatud avaliku huviga metsaala ulatus ja paiknemine,
- 2) metsaalal asuvate objektide või metsaala kasutusviiside säilitamine (nt jalutamiseks ja sportimiseks kasutatavad rajad),
- 3) raiealade sobitamine maastikku,
- 4) raietöödeks sobiv aeg (nädalapäev, kellaaeg, kuu, aasta kava kehtivuse perioodil),
- 5) raietööde järel kasvatatava noore metsa liigilisus (kasvukohale sobivad puuliigid),
- 6) raieala väljanägemine raietööde järel (allesjäävate puude arv ja paiknemine). (lk 4)

Juhime tähelepanu tõsiasjale, et uue korraga välistatakse juba eos RMK seatud raamidest erinevad ettepanekud, sealhulgas kaasa rääkimise õigus uuendusraiate tegemise või mitte tegemise üle. Ometi on just see küsimus arvukate avalikkusest läbi käinud juhtumite (sh Kosel, Ohtul, Padisel, Häädemestel, Ottepääl jm) peamiseks tõstatatud teemaks, mille otsustamisel kohalikud elanikud soovivad kaasa rääkida.

RMK uues juhises selgitatakse nii lähtekohtade (punkt 1) kui ettepanekute esitamise (punkt 4) juures järgmist: *RMK saab arvestada vaid nende ettepanekutega, milles RMK-l on otsustusõigus (näiteks ala looduskaitse alla võtmine või **riigimetsa uuendusraiate mahu määramine ei ole RMK pädevuses**)*. (lk 1 ja 4)

Seega on RMK loonud kaasamise juhised, täitmaks Metsaseaduse § 43 lõiget 9, millega sätestatakse, et asustusüksuse lähedal asuva metsa majandamisel kaasab riigimetsa majandaja metsamajandamise tööde planeerimisse kohaliku kogukonna või elanikud. **Samal ajal välistatakse kohalike elanike kaasa rääkimise võimalus neid kõige enam puudutavas küsimuses, milleks on uuendusraiate maht ehk see, millises ulatuses viiakse kõrgendatud avaliku huviga aladel läbi lage- ja turberaieid.**

Kuna RMK ütleb, et kõnealusesse küsimusse kaasamine välistatakse sel põhjusel, et “uuendusraiate mahu määramine ei ole RMK pädevuses”, siis tekib küsimus, miks ei kaasata kohalikke elanikke tegelike otsustajate töösse, kes määravad uuendusraiate mahu ning selle, millistes metsades ja milliste meetoditega uuendusraie maht täis raiutakse.

Eeltoodust johtuvalt soovime saada vastuseid järgnevatele küsimustele:

- 1) Kes määrab riigimetsa uuendusraiate mahu ja millele tuginetakse selle määramisel?
- 2) Kas on õigustatud, et uuendusraiate maht raiutakse täis asustusüksuse lähedaste metsade arvelt, mille mõjuväljas elavate inimeste ootused pole suunatud mitte riigimetsale seatud uuendusraiate mahu täitmisele, vaid puhke- ja kaitsemetsade funktsioonide hoidmisele? Miks?
- 3) Kas Teie hinnangul pole tegemist näilise kaasamise süsteemiga, kui inimestele võimaldatakse kaasa rääkimist vaid nõ kosmeetiliste otsuste tegemiste juures, mis puudutavad raielankide paiknemist, säilikuude välja valimist jms, võimaldamata samas

kaasa rääkimist kohalike elanikke kõige rohkem puudutavas küsimuses ehk selles, kas ja kui suures ulatuses nende kodumetsades uuendusraieid tehakse? Miks?

Kuni nendes küsimustes pole selgust saadud ega avalikkust rahuldavaid vastuseid antud, seni ei ole meie hinnangul korrektne asustusüksuse lähedaste metsade raietega edasi liikuda.

Inimeste kodumetsad ei tohiks olla uuendusraiate mahu täitmise vahendiks, pakkumata Eesti elanikele poliitilist kaasa rääkimise võimalust oma elukeskkonnas teostatavate raiete ulatuses. Uuendusraiate mahu määramisel tuleb lähtuda majandusmetsadest, aga mitte asustusüksuse lähedastest metsadest. Uuendusraiate vähendamine inimeste kodumetsades ei hukuta meie majandust ega puidutööstust, küll aga võimaldab demokraatlikku kaasamist ja inimeste ootustele vastava elukeskkonna hoidmist kohalikele kogukondadele vastuvõetaval viisil.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Linda-Mari Väli
MTÜ Eesti Metsa Abiks
juhatuse liige